

DECIZIE
în numele Legii

25 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător: Cobzac Elena
Judecători: Ouș Ludmila și Brînza Liubovi
Grefier: Lungu Maricica
Cu participarea:
Procurorului: Scutelnic Cătălin
Avocatului: XXXXXXXXXXXX
Inculpatului: XXXXXXXXXXXX

A examinat în ședință publică apelul declarat de avocatul XXXXXXXXXXXX în interesele inculpatului XXXXXXXXXXXX împotriva sentinței Judecătorei Strășeni, sediul Călărași din 01.12.2017 în cauza penală de învinuire a lui:

XXXXXXXXXX a.n. 06.12.1966, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, originar și domiciliat s. Onișcani, r. Călărași, căsătorit, maestru pădurar Ocolul Silvic, studii medii, supus militar, anterior nu a fost judecat, nu deține titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat,

- în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.01.2017-01.12.2017

Instanța de apel: 19.12.2017-25.01.2018

Asupra apelului declarat de avocatul Zamfir Pavel în interesele inculpatului Galbură Gheorghe împotriva sentinței Judecătorei Strășeni, sediul Călărași din 01.12.2017, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni, sediul Călărași din 01.12.2017 XXXXXXXXXXXX **Anghel** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal și conform Legii, prin aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani.

În baza art. 90 Cod Penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată lui XXXXXXXXXXXX pe un termen de probă de 1 (un) ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea acordată.

S-a obligat condamnatul XXXXXXXXXXXX ca în termen de cinci zile de la intrarea sentinței în vigoare să se prezinte la Biroul de Probațiune Călărași pentru a fi luat la evidență în scopul supravegherii executării pedepsei.

Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal în cauza privind învinuirea lui **Nacu Tudor Ion** în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 314 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, în baza Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

S-a aplicat în privința lui XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, menținând-o până la intrarea sentinței în vigoare.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, instanța de fond a stabilit în fapt că la data de 03.12.2015, în Serviciul urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Călărași a fost pornită cauza penală nr. 2015160564 în baza elementelor componenței de infracțiune

prevăzute de art. 164 al. (2) lit. b), e) Cod penal. În prezenta cauză penală, în calitate de parte vătămată au fost recunoscute Roșca Elena și minora Dodan Olesea, a.n. 1998, care fiind audiate au declarat organului de urmărire penală precum că la data de 14.11.2015, au fost răpite de la domiciliu de către Jardan Nicolae și Spînu Teodor, care le-au urcat în automobilul condus de către ultimul și au fost transportate în gospodăria lui Jardan Nicolae, unde au fost ținute cu forța și prin constrângere fizică și psihică aplicate de către acestea, au fost impuse să întrețină cu ei, rapoarte sexuale contrar voinței. Pe acest caz, lui Jardan Nicolae și Spînu Teodor i-a fost înmănată învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 al. (2) lit. b), e) și art. 171, 172 Cod penal.

În una din zilele sfârșitului lunii decembrie 2015, XXXXXXXXXX, știind cu certitudine că Roșca Elena și XXXXXXXXXX au depus declarații la organul de urmărire penală împotriva lui Jardan Nicolai și Spînu Teodor cu privire la acțiunile ilegale ale acestora menționate mai-sus, fiind în relații de prietenie cu inculpații, învinuiții, urmărind scopul de a-l favoriza pe Jardan Nicolai și Spînu Teodor să evite tragerea la răspunderea penală, s-a deplasat la domiciliul părților vătămate Roșca Elena și Dodan Olesea, unde prin constrângere psihică exprimată în amenințare părților vătămate Roșca Elena și XXXXXXXXXX să declare fals organului de urmărire penală precum că acțiunile infracționale despre care au menționat anterior, în privința lor nu au fost săvârșite și ele nu au fost răpite nici forțate să întrețină rapoarte sexuale.

Acțiunile inculpatului XXXXXXXXXX au fost încadrate în drept în baza art. 314 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova, după indicii calificativi - *determinarea, prin constrângere și prin promisiune, prin oferire bunurilor și avantajelor patrimoniale a părții vătămate la depunerea de declarații mincinoase în cadrul urmăririi penale.*

Tot el, XXXXXXXXXX Ion, activând în funcție de pădurar în cantonul Nr. 16 Ocolul Silvic Hirjauca, de comun acord cu Galbură Gheorghe care activează în același ocol silvic în funcție de maistru pădurar, urmărind scopul diminuării numărului de contravenții nedescoperite pe faptul tăierilor ilicite și sustragerii de masă lemnoasă, deținând buletinul de identitate eliberat pe numele lui Macari Fiodor a.n. 1991, intenționat, au falsificat procesul-verbal cu privire la contravenție silvică, ce reprezintă document oficial care acordă drepturi și eliberează de obligații, în care au introdus date vădit denaturate precum că Macari Fiodor chipurile ar fi tăiat ilicit 17 arbori din cantonul nr. 16, parcela 120 O.S. Hirjauca și ar fi sustras masa lemnoasă, cauzând ÎSS pentru Silvicultură Călărași un prejudiciu material în sumă de 350 lei, prin ce a comis contravenția prevăzută la art. 122 alin. (1) Cod civil, creând astfel aparența activității reușite la depistarea, preîntâmpinarea și înlăturarea consecințelor contravențiilor.

Respectivul procesul-verbal a fost expediat Inspecției Ecologice Călărași și în urma examinării, XXXXXXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 122 alin. (1) Cod contravențional fiindu-i aplicată o sancțiune în formă de amendă în mărime de 800 lei.

Acțiunile inculpatului XXXXXXXXXX au fost încadrate în drept în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod Penal, adică *confeccionarea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, săvârșit de două persoane.*

Inculpatul XXXXXXXXXX, activând în funcție de maistru pădurar în Ocolul Silvic Hirjauca, fiind persoană publică, de comun acord cu XXXXXXXXXX, care activează în același ocol silvic în funcție de pădurar, urmărind scopul diminuării numărului de contravenții nedescoperite pe faptul tăierilor ilicite și sustragerii de masă lemnoasă, deținând buletinul de identitate eliberat pe numele lui XXXXXXXXXX a.n. 1991, intenționat, au falsificat procesul-verbal cu privire la contravenție silvică, ce reprezintă document oficial care acordă drepturi și eliberează de obligații, în care au introdus date vădit denaturate precum că XXXXXXXXXX chipurile ar fi tăiat ilicit 17 arbori din cantonul nr. 16, parcela 120 O.S. Hirjauca și ar fi sustras masa lemnoasă, cauzând ISS pentru Silvicultură Călărași un prejudiciu material în sumă de 350 lei, prin ce a comis contravenția prevăzută la art. 122 alin. (1) CC RM, creând astfel aparența activității reușite la depistarea, preîntâmpinarea și înlăturarea consecințelor contravențiilor.

Respectivul procesul-verbal a fost expediat Inspecției Ecologice Călărași și în urma examinării, XXXXXXXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 122 alin. (1) Cod contravențional fiindu-i aplicată o sancțiune în formă de amendă în mărime de 800 lei.

Acțiunile inculpatului XXXXXXXXXX Anghel au fost încadrate în drept în baza art. 332 alin. (1) Cod Penal, *falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din alte interese personale.*

Prima instanță, la cererea inculpaților, a examinat cauza penală în procedură simplificată în baza art. 364/1 Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale (f.d. 244, 245, vol. II).

3. Împotriva sentinței nominalizate a înaintat apel declarat de avocatul XXXXXXXXXX în interesele inculpatului XXXXXXXXXX, solicitând casarea sentinței atacate în partea aplicării pedepsei complementare, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie exclusă pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani.

În motivarea apelului declarat, avocatul a invocat că inculpatul XXXXXXXXXX a recunoscut vinovăția sa în săvârșirea acțiunilor sus indicate și a solicitat examinarea cauzei în procedura specială pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364/1 CPP. Totodată, acesta a recunoscut baza faptică adusă de procuror în actul de învinuire, declarînd, că regretă sincer cele comise.

Astfel, solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364/1 CPP, inculpatul a mizat pe reducerea pedepsei principale cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare și înlăturarea pedepsei complementare.

Pe parcursul urmăririi penale și examinării cauzei în instanță de judecată XXXXXXXXXX a dat dovadă de un comportament adecvat; a recunoscut integral culpabilitatea, careva consecințe în rezultatul acțiunilor lui nu au survenit, acesta anterior nu a fost atras la răspundere penală; se caracterizează pozitiv; este încadrat oficial în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor, iar soția - este grav bolnavă.

În speță, instanța de fond, din motive inexplicabile, a constatat numai o singură circumstanță atenuantă - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare. Această abordare nu este adecvată, reieșind din personalitatea inculpatului, comportamentului acestuia, stării familiare, etc.

Totodată, instanța de fond, deși se referă în speță la prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal - criteriile generale de individualizare a pedepsei, în special de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia - nu-și motivează poziția vis-a-vis de mărimea pedepsei, limitându-se la aplicarea unui termen de pedeapsă mediu, care putea fi impus și în cazul examinării pricinii în ordine generală, fără a ține cont și de circumstanțele atenuante constatate.

Conform art. 78 alin. (2) din Codul penal, prevede că în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată. Astfel, având în vedere circumstanțele atenuante invocate constatate în speța dată, partea apărării consideră, că pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul administrării întreprinderilor urmează a fi înlăturată în privința inculpatului.

De altfel, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficient pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei.

Pedeapsa este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Deci, în raport cu circumstanțele cauzei, inclusiv cu cele atenuante, nu este oportun, ca XXXXXXXXXX să fie privat de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, deoarece, în acest caz ar avea de suferit nu numai însăși condamnatul, prin lipsirea de un loc de muncă, dar și familia acestuia, care ar fi lipsită de un mijloc legal de existență și venit.

Pe cale de consecință, consideră că pedeapsa complementară aplicată lui XXXXXXXXXX prin sentința contestată este una absolut neadecvată circumstanțelor atenuante, motiv pentru care sentința urmează a fi casată, în această parte, cu dispunerea înlăturării pedepsei complementare.

4. În ședința Curții de Apel inculpatul XXXXXXXXXX și avocatul XXXXXXXXXX au solicitat admiterea apelului declarat de avocatul Zamfir Pavel în interesele inculpatului XXXXXXXXXX împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 01.12.2017, în temeiul motivelor invocate în cererea de apel.

4.1. În ședința Curții de Apel procurorul Scutelnic Cătălin a solicitat respingerea apelului declarat de avocatul XXXXXXXXXX în interesele inculpatului XXXXXXXXXX împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 01.12.2017, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări.

Acuzatorul de stat a menționat că pedeapsa complementară în sancțiunea art. 332 al. (1) Cod penal este pedeapsă obligatorie, recunoașterea vinovăției în sine este o circumstanță la aplicarea dispoziției 364/1 Cod de procedură penală și nu poate fi catalogată ca o circumstanță în sensul art. 76 Cod penal. Prin urmare, sancțiunea normei vizate nu prevede careva alternative ale pedepsei complementare și deci se face imposibilă invocarea acelor "alternative de pedepse" prevăzute în dispoziția art. 75 al. (2) Cod penal. Norma materială prevede că pedeapsa complementară obligatorie poate a nu fi aplicată doar prin prisma art. 79 Cod penal, iar la caz lipsesc temeiuri ce ar impune aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, or acuzarea nu constată careva circumstanțe excepționale invocate de către apelant.

5. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelul declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge ca nefondat apelul declarat de avocatul XXXXXXXXXX în interesele inculpatului XXXXXXXXXX împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 01.12.2017, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări, din următoarele considerente.

5.1. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) Instanța de apel, **judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.** (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. c) Cod de procedură penală, (1) **Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.**

5.2. Colegiul Penal constată că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, instanța de fond încadrând just acțiunile inculpatului XXXXXXXXXX în baza art. 332 alin. (1) Cod Penal, falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din alte interese personale.

Cauza penală a fost examinată în instanța de fond în ordinea procedurii simplificate pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art. 364/1 Cod de procedură penală a RM, în baza cererii autentice și personale înaintate de către inculpații XXXXXXXXXX și XXXXXXXXXX, fiind asistat de către un avocat. (f.d. 244, 245 vol. II).

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel consideră dovedită cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate.

Colegiul Penal atestă că sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 01.12.2017 a fost atacată cu apel doar de către avocatul XXXXXXXXXX în interesele inculpatului XXXXXXXXXX, în partea ce ține de aplicarea pedepsei complementare și doar în privința inculpatului Galbură Gheorghe, în rest sentința nefiind contestată de către inculpatul XXXXXXXXXX și nici de procuror, motiv pentru care Colegiul Penal se va expune doar sub acest aspect doar asupra apelului declarat.

Fiind audiat în instanța de apel, inculpatul XXXXXXXXXX a declarat că susține integral declarațiile depuse în prima instanță, că recunoaște vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate și toate probele administrate în cadrul urmăririi penale. Nu are declarații suplimentare, se căiește sincer de cele comise.

Fiind audiat în instanța de fond, inculpatul Galbură Gheorghe, prin expunerea factologică, ce nu contravine învinuirii formulate în rechizitoriu, și-a recunoscut integral vinovăția și a relatat că activând în funcție de maistru la Ocolul Silvic Hîrjauca de comun acord cu XXXXXXXXXX au falsificat procesul-verbal cu privire la contravenția silvică și au introdus date vădit denaturate precum că XXXXXXXXXX chipurile ar fi tăiat ilicit 17 arbori din cantonul nr. 16, procesul-verbal fiind expediat la Inspekția Ecologică Călărași. Regretă cele comise (f.d. 249, vol. II).

Necătând la faptul că inculpatul XXXXXXXXXX recunoaște pe deplin vina în cele învinuite, culpa acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 al. (1) Cod penal este dovedită și prin următoarele probe, administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate de către instanța de fond, și anume prin: declarațiile părții vătămate Roșca Elena (f.d. 4-5, vol. I), declarațiile părții vătămate XXXXXXXXXX Vladimir (f.d. 19-20, vol. I), declarațiile martorului Purcel Viorel Gheorghe (f.d. 21-22, vol. I), declarațiile martorului Tăbăcaru Anatolie (f.d. 23-24, vol. I), declarațiile martorului XXXXXXXXXX Fiodor (f.d. 45-46, vol. II), declarațiile martorului Chicu Victor Dumitru (f.d. 47-48, vol. II), declarațiile martorului Vdovicenco Alexandr (f.d. 108-109, vol. II), plângerea lui Roșca Elena (f.d. 4, vol. I), Hotărârea nr.09/2016 pe cauza contravențională nr. 01 din 10.02.2016, procesul - verbal cu privire la contravenție din 10.02.2016 (f.d. 11, vol. I), ordonanța și procesul-verbal de ridicare a hotărârii nr 09/2016 pe cauza contravențională nr. 01 din 10.02.2016, proces-verbal cu privire la contravenție din 10.02.2016, patru file (f.d. 18-23; 55-57 vol. II), bonul de plată din numele Macari Tudor privind achitarea amenzii în sumă de 400 lei (f.d.8-11, vol. I), ordonanța de recunoaștere a documentelor ridicate în calitate de corp (f.d. 129, vol. II), ordonanța și procesul-verbal de ridicare de la Vdovicenco Alexandru a copiilor din registru de evidență a proceselor verbale de contravențiilor silvice pe anul 2016 (f.d. 110-114, vol. II), ordonanța și procesul-verbal de ridicare de la XXXXXXXXXX a mostrelor de semnături și înscrisuri (f.d. 30-31; 67-70, Vol. II), ordonanța de recunoaștere a mostrelor de semnături și înscrisuri în calitate de corp delict (f.d. 130, vol. II), procesul-verbal de ridicare de la Galbură Gheorghe a mostrelor de semnături și înscrisuri (f.d. 26-27; 59-62, vol. II), ordonanța de recunoaștere a mostrelor de semnături și înscrisuri ridicate în calitate de corp delict (f.d. 137, vol. II), procesul-verbal de ridicare de la XXXXXXXXXX a mostrelor de semnături și înscrisuri (f.d. 28-29; 63-66, vol. II), ordonanța de recunoaștere a mostrelor de semnături și înscrisuri ridicate în calitate de corp delict (132, vol. II), raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1234 din 21.03.2017.

În ședința primei instanțe, inculpatul XXXXXXXXXX a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu fiind de acord și cu încadrarea juridică a faptelor învinuite, a recunoscut probele administrate în cadrul urmăririi penale expuse mai sus și nu a solicitat administrarea de noi probe.

Astfel, Colegiul Penal, audiind participanții la proces, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală și cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, constată că instanța de fond a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către Galbură Gheorghe infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod Penal, **falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din alte interese personale.**

5.3. Potrivit textului apelului înaintat, avocatul Zamfir Pavel în interesele inculpatului XXXXXXXXXX solicită aplicarea unei pedepse mai blânde, cu excluderea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, considerând că pedeapsa aplicată de către prima instanță este prea aspră în coraport cu acțiunile inculpatului și circumstanțele speței.

Astfel, autorul apelului este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, apelantul însă critică hotărârea primei instanțe referitor la aplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții.

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în apel, Colegiul Penal constată că acestea nu și-au găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, lipsind temeuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

În acest context, instanța de apel reține că potrivit normelor de drept penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Luând ca bază aceste prevederi și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, de jure și de facto, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeuri prevăzute de legea penală pentru a-1 supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia.

Colegiul Penal consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Colegiul Penal reține că în baza art. 61 Codului penal, (1) Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

(2) *Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Potrivit art. 75 Cod penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni *i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.* La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de

persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

(2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

(3) Pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, pedeapsa se aplică minorului numai dacă se apreciază că luarea măsurii cu caracter educativ nu este suficientă pentru corectarea minorului.

Afirmațiile avocatului precum că instanța de fond incorect a individualizat pedeapsa lui XXXXXXXXXXX, numindu-i o pedeapsă prea aspră, Colegiul Penal le consideră neîntemeiate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Colegiul Penal reține că dispoziția art. 332 al. (1) Cod penal la momentul comiterii faptei – februarie 2016, prevedea pedeapsa cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în ambele cazuri cu **privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.**

În conformitate cu prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de *reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare*, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

La stabilirea pedepsei inculpatului XXXXXXXXXXX, instanța de fond a ținut cont de art. 61, 70, 75, 76-78, 90 Cod penal, art. 364/1 al. (8) Cod de procedură penală, de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite și anume de faptul că prin acțiunile sale inculpatul XXXXXXXXXXX a comis o infracțiune ușoară prin prisma art. 16 Cod de penal, de faptul că inculpatul a recunoscut integral vinovăția sa, contribuind activ la investigarea cazului, a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, la locul de trai se caracterizează satisfăcător (f.d. 83, vol. II), anterior nu a fost condamnat, este la prima abatere de încălcare a legii penale (f.d. 79, vol. I), la evidența medicului psihiatric și narcolog nu se află.

Ca circumstanță atenuantă, în temeiul prevederilor art. 76 alin. (1) Cod penal, s-a stabilit săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare.

Circumstanțe agravante, potrivit dispozițiilor art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal, instanța de fond nu a reținut.

Instanța de fond a stabilit corect noile limite minime și maxime ale pedepsei pentru infracțiunea prevăzută la art. 332 al. (1) Cod penal, luând în considerație prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală sub formă de închisoare pedeapsa minimă este de la 3 luni și maximă până la 1 an 4 luni, a luat în considerație circumstanțele atenuante, lipsa circumstanțelor agravante, gradul pericolului social comis prin infracțiune – inculpatul a comis o infracțiune ușoară, de comportamentul inculpatului până și după săvârșirea infracțiunii care a recunoscut vina, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată în baza probelor acumulate în cadrul urmăririi penale, în baza art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, și a ajuns la concluzia justă a stabili lui XXXXXXXXXXX pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, cu suspendarea executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal pe un termen de probă de 1 (un) ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea acordată.

Cu referire la solicitarea avocatului de excludere a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, Colegiul Penal menționează că sancțiunea art. 332 al. (1), în baza căreia a fost condamnat XXXXXXXXXXX, prevede **obligatoriu** aplicarea pedepsei complementare - *privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.*

Colegiul Penal reține că în conformitate cu art. 65 alin. (1) Cod penal, *privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate constă în interzicerea de a ocupa o funcție sau de a exercita o activitate de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul la săvârșirea infracțiunii.*

În acest context, instanța de apel atestă că *în cazul stabilirii pedepsei complementare obligatorii, instanța de judecată nu va aplica această pedeapsă, cu condiția că sancțiunea normei Părții Speciale a Codului penal pentru infracțiunea respectivă, prevede o asemenea pedeapsă și au fost constatate circumstanțe excepționale ale cauzei.*

În speța respectivă nu există careva circumstanțe excepționale care ar justifica neaplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate față de XXXXXXXXXXX, iar prevederile art. 79 Cod penal, invocate de avocat, sunt inaplicabile în contextul descris supra, or, dimpotrivă, inculpatul a comis o infracțiune, infracțiune ce atentează la relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Colegiul Penal subliniază că potrivit art.19 „Abuzul de funcții” al Convenției ONU împotriva corupției, adoptate la New York la 31.10.2003, *fiecare Stat parte are în vedere să adopte măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracter de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție, faptei unui agent public de a abuza de funcțiile sau de postul său, adică de a îndeplini ori de a se abține să îndeplinească, în exercițiul funcțiilor sale, un act cu încălcarea legii, cu scopul de a obține un folos necuvenit pentru sine sau pentru altă persoană sau entitate.*

Colegiul Penal reiterează că potrivit art. 79 alin. (1) Cod Penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de

alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, *ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie*. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

(1¹) Poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1).

(3) În cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvârșită.

(4) Prevederile alin.(1) nu se aplică persoanelor adulte în cazul aplicării pedepsei detențiunii pe viață, în cazul recidivei de infracțiuni sau al săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art.166¹ alin.(2)–(4).

Astfel, doctrina prevede că la stabilirea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege instanța de judecată dispune de 3 variante. În primul rând, pedeapsa poate fi stabilită sub limita minimă prevăzută de articolul corespunzător al părții speciale a Codului penal. În al doilea rând, instanța de judecată poate stabili o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de articolul respectiv. Compararea pedepselor după rigurozitate se face prin aprecierea locului lor în conținutul art. 62 CP. În al treilea rând, *instanța de judecată poate să nu aplice pedeapsa complementară prevăzută ca fiind o obligațiune*.

În calitate de circumstanțe excepționale pentru o pedeapsă mai blândă pot servi atât circumstanțele separate distincte prevăzute în art. 76 CP, cât și cumulul lor, precum și alte circumstanțe ce atenuează răspunderea, neenumerate în lege.

În conformitate cu art. 79 Cod penal, stabilirea pedepsei sub limita minimă sau a unei pedepse mai blânde, care nu este prevăzută în sancțiunea articolului corespunzător din Codul penal, în baza căruia este încadrată infracțiunea, precum și să nu aplice pedeapsa complementară prevăzută ca fiind o obligațiune se admite luând numai în considerare personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii.

În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sânt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate – I, II (persoana cu dizabilități severe și accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

Astfel, la nivel legislativ nu este dată noțiunea de „*circumstanțe excepționale ale cauzei*”. Însă, reieșind din textul normei prevăzute la alin. (1) art. 79 Cod penal, rezultă că la ele se atribuie așa circumstanță sau un cumul de circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, gradul sau pericolul social al persoanei vinovatului.”

Analizând argumentele invocate de către avocatul XXXXXXXXXXX, Colegiul Penal consideră că circumstanțele elucidate de apărător, precum faptul că XXXXXXXXXXX a dat dovadă de un comportament adecvat, a recunoscut integral culpabilitatea, careva consecințe în rezultatul acțiunilor lui nu au survenit, acesta anterior nu a fost atras la răspundere penală, se caracterizează pozitiv, este încadrat oficial în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor, soția este bolnavă, nu constituie circumstanțe excepționale, acestea fiind circumstanțe comune care au fost luate în considerație de către instanța de fond la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului XXXXXXXXXXX.

Colegiul Penal consideră ca fiind neîntemeiată solicitarea avocatului cu privire la neaplicarea pedepsei complementare în privința inculpatului Galbură Gheorghe. Colegiul Penal reține că Galbură Gheorghe a comis o infracțiune ce atentează la relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, infracțiune ce are o rezonanță socială deosebită, iar legea penală prevede expres aplicarea pedepsei complementare în acest caz. Totodată, nu se atestă careva temeiuri de aplicare a prevederilor art. 79 Cod penal, or, la caz nu există careva circumstanțe excepționale care ar condiționa excluderea pedepsei complementare, motiv pentru care se respinge ca nefondată solicitarea apărării de excludere a pedepsei complementare aplicate în privința inculpatului XXXXXXXXXXX.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul Penal va respinge solicitarea avocatului inculpatului de stabilire a unei pedepse mai blânde, cu excluderea pedepsei complementare privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani or, pedeapsa aplicată de către instanța de fond este una echitabilă, care nu contravine prevederilor legale, este raportată la circumstanțele speței și va atinge scopul legii penale, va duce la restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

6. Generalizând aspectele invocate, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge ca nefondat apelul declarat de avocatul XXXXXXXXXXX în interesele inculpatului XXXXXXXXXXX împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 01.12.2017, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 418-419 Cod de procedură penală al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat apelul declarat de avocatul XXXXXXXXXXX în interesele inculpatului XXXXXXXXXXX împotriva sentinței

Judecătoriai Strășeni, sediul Călărași din 01.12.2017, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la XXXXXXXXXX, ora 14.00.

Președintele ședinței, judecător:

Judecător :

Judecător :

Cobzac Elena

Ouș Ludmila

Brînza Liubovi